

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010348
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122010348.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barborou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. 06. 2022 o žiadosti odsúdeného P. U., Z.. XX. XX. XXXX V. A., o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného P. U., Z.. XX. XX. XXXX V. A., K. B. A. XXXX/X, A. - E. D., K.. Č.. V. Ú. Z. V. K. H. Q. B. B. - A.Á., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 16. 05. 2022, ktorý mu bol postupne uložený trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp. zn. 1T/76/2020 zo dňa 12. 04. 2021 v trvaní 28 (dvadsiatich ôsmich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 10T/25/2019 zo dňa 11. 12. 2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 10T/25/2019 zo dňa 25. 05. 2021 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia a nariadení trestu odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsiatich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 16. 05. 2022 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v ktorej uviedol, že spĺňa všetky predpoklady podmiennečného prepustenia, vykonal potrebnú časť uložených trestov, plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a ďalší výkon trestu nebude plniť účel.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie zo dňa 01. 06. 2022, súdu doručené dňa 03. 06. 2022. Z predmetného hodnotenia vyplýva, že odsúdený sa od 15. 5. 2020 nachádzal v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice, kde nastúpil do výkonu väzby zo slobody predvedením. Jeho správanie a plnenie si povinností počas výkonu väzby bolo bez zaznamenaných nedostatkov. Od 27. 10. 2020 sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová. Pre výkon trestu odňatia slobody bol v rámci vnútornej diferenciacie ústavu umiestnený do ubytovne s „C“ diferenciacnou skupinou, kde adaptácia na podmienky výkonu trestu odňatia slobody a integrácia do society odsúdených prebehla bez problémov. V dodržiavaní zákazov a povinností odsúdeného sa vyskytli aj nedostatky. Dopustil sa disciplinárneho previnenia - fajčil mimo vyhradeného priestoru. Toto disciplinárne previnenie bolo vyriešené upustením od disciplinárneho potrestania. Počas svojho pobytu v ubytovni s „C“ diferenciacnou skupinou sa odsúdený aktívne podieľal na organizovaní čistiacich a upratovacích prác. Dňa 30. 07. 2021 bol disciplinárne odmenený pochvalou za plnenie programu zaobchádzania. Na základe jeho správania, plnenia si povinností vyplývajúcich z právnych noriem platných v podmienkach výkonu trestu bol dňa 03. 08. 2021 preradený do ubytovne s „B“ diferenciacnou skupinou. Správanie a vystupovanie odsúdeného voči personálu ústavu je na dobrej úrovni. V interpersonálnej oblasti vo vzťahu k spoluodsúdeným neboli zistené nedostatky. Osobnú a kolektívnu hygienu dodržiava, v upravenosti zovňajšku sa neobjavujú nedostatky. Do prednáškovej činnosti pedagógov realizovanej

v podmienkach ubytovne sa zapája sporadicky. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemá evidované disciplinárne tresty. V čase osobného voľna prevažne cvičí a hráva spoločenské hry. Ojedinele sleduje televízne vysielanie. Do kultúrnoosvetových činností organizovaných v rámci ubytovne, ako aj ústavu sa viackrát zapojil. Voľný čas trávi pomerne zmysluplným spôsobom. Od 02. 03. 2022 je pracovne zaradený na stráženom pracovisku v ústave Zecko, ktoré sa zaoberá rozoberaním a následným triedením elektroodpadu. Svoje pracovné povinnosti si plní na požadovanej úrovni. V období keď nebol pracovne zaradený sa aktivizoval v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného pri čistiacich a upratovacích prácach v rámci ubytovne. Sociálny kontakt s vonkajším prostredím udržiava formou nepravidelných telefonických hovorov, korešpondencie a videonávštev so svojím otcom. Vzájomné vzťahy odsúdeného s otcom sa javia na dobrej úrovni. Rodina ho po materiálnej a finančnej stránke podporuje sporadicky. Resocializačná prognóza u odsúdeného sa javí menej priaznivá, riziko sociálneho zlyhania je stredné. Záverom bolo konštatované, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie, preto Ústav neodporúča odsúdeného Jána Gábora podmiennečne prepustiť.

Súd vo veci podmieneného prepustenia určil termín verejného zasadnutia, ktoré vykonal v neprítomnosti prokurátora.

Vo vzťahu k vedeniu verejného zasadnutia sa žiada uviesť to, že verejné zasadnutie sa konalo v pojednávacej miestnosti súdu, pričom výsluch odsúdeného sa konal prostredníctvom videokonferenčného zariadenia v zmysle § 61b Trestného poriadku. Totožnosť odsúdeného bola overená za prítomnosti príslušníka ZVJS. Uvedený postup súd zvolil za účelom minimalizácie plyvania zdrojov ústavu na výkon trestu odňatia slobody (personálne a aj technické súvisiace s predvedením odsúdeného), pričom odsúdený voči uvedenému postupu námietky nemal. Súhlasil s tým, aby sa jeho výsluch konal prostredníctvom videokonferenčného zariadenia. Je nutné uviesť, že Trestný poriadok nedefinuje pojem vedenie hlavného pojednávania, resp. verejného zasadnutia formou videokonferencie. V praxi by to ale znamenalo, že každá zo strán (prokurátor, odsúdený, zástupca ZVJS) a súd (asistent a sudca) by bola v osobitných miestnostiach a „stretli by sa“ v jednom virtuálnom priestore za účelom vykonania verejného zasadnutia (porovnaj napr. zasadnutia Súdnej rady Slovenskej republiky počas pandémie). Inak povedané, videokonferencia je audiovizuálny prenos prostredníctvom internetového pripojenia, pri ktorom každá zo zúčastnených osôb sa fyzicky nachádza na inom mieste. Vykonanie výsluchu odsúdeného počas vedenia verejného zasadnutia je v súlade s Trestným poriadkom, keďže uvedené sa vykonáva za fyzickej prítomnosti zákonného sudcu, prokurátora, obhajcu a celého technického personálu v pracovných priestoroch súdu, v riadnom pracovnom čase a predpísanom ošatení. Z uvedených dôvodov sa preto nemôže jednať o domnele interpretované „vedenie hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia prostredníctvom videokonferencie“. Odsúdený je na verejnom zasadnutí riadne prítomný, je poučený a rovnako je mu ponechaný priestor, akým spôsobom chce svoje práva uplatňovať. Bola mu daná možnosť, aby uviedol, či žiada byť na verejné zasadnutie predvedený osobne, teda boli vyčerpané aj možnosti zabezpečenia odsúdeného na verejnom zasadnutí, pričom tento deklaroval, že s vykonaním svojho výsluchu prostredníctvom videokonferencie súhlasí. Nemôže mu byť zo strany súdu a ani prokuratúry vnucovaný spôsob jeho výsluchu, ak mu Trestný poriadok ponúka možnosť nechať sa vypočuť videokonferenčne.

V neposlednom rade nie je bez významu tá skutočnosť, že na území Slovenskej republiky stále platí mimoriadna situácia, počas ktorej naďalej možno postupovať aj podľa zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Táto mimoriadna situácia trvá z dôvodu, že pandémia má globálny charakter a ten nateraz nepominul.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti, doplnil, že si je plne vedomý skutkov, ktorých sa dopustil. Vo výkone trestu už bol viackrát, vždy vlastnou vinou. Pri tomto výkone trestu sa ale nad sebou vážne zamyslel a chcel by skutočne viesť riadny život. Má čoskoro štyridsať rokov a chcel by viac pomáhať svojim rodičom, pretože doteraz oni pomáhali jemu. Chcel by pre nich urobiť aspoň to, čo oni pre neho. Chcel by sa vrátiť domov z výkonu trestu skôr a nájsť si aj zamestnanie.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia k zmenám nedošlo, zotrval na záveroch hodnotenia.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody postupne uložený postupne uložený trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp. zn. 1T/76/2020 zo dňa 12. 04. 2021 v trvaní 28 (dvadsiatich ôsmich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 10T/25/2019 zo dňa 11. 12. 2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 10T/25/2019 zo dňa 25. 05. 2021 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia a nariadení trestu odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsiatich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

V odpise registra trestov má odsúdený evidovaných dvadsaťjeden záznamov, pričom v dvoch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Priestupkovo bol postihnutý deväťkrát.

Pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým požiadavka pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím na účel trestu.

K prvej podmienke na podmiennečné prepustenie súd konštatuje, že táto je splnená, keďže odsúdený už vykonal polovicu trestu potrebnú pre podmiennečné prepustenie.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a správaním len čiastočne preukázal polepšenie, čím nie je úplne naplnená druhá podmienka

Ani tretia podmienka na podmiennečné prepustenie u odsúdeného nie je naplnená. V záveroch hodnotenie Ústavu tento konštatoval, že riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je stredné. Rovnako z odpisu registra trestov je zrejmé, že odsúdený sa opakovane dopúšťa páchania trestnej činnosti. Odsúdený bol v dvoch podmiennečne odsúdený, avšak v skúšobnej dobe sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu. Aj z hodnotenia Ústavu vyplýva, že sa síce snaží participovať na programe

zaobchádzania, avšak jeho spávanie sa nezaobišlo bez nedostatkov. Napriek pomerne dlhému pobytu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody si vytvoril podmienky na udelenie len jednej disciplinárnej odmeny. Skutočnosť, že mu bola zmenená diferenciačná skupina z „C“ na „B“ znamená „iba“ to, že začal participovať na programe zaobchádzania, pretože „C“ diferenciačná skupina je zameraná práve na to, aby odsúdení vôbec začali participovať na programe zaobchádzanie. Táto zmena však neznamená automatický pozitívny následok pre odsúdeného v zmysle splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie vo vyššej miere. Napriek tomu, že odsúdený okrem participácie na programe zaobchádzanie je aj pracovne zaradený a svoj voľný čas trávi pomerne zmysluplne, existuje značná obava, že predčasné ukončenie, resp. prerušenie výkonu trestu by mal za následok nenaplnenie účelu trestu tak ako to predpokladá zákon a prevýchovná funkcia trestu by bola vážne narušená. Kriminálna minulosť odsúdeného a závažnosť trestnej činnosti, vo vzťahu ku ktorej teraz vykonáva trest odňatia slobody, zakladajú tiež dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený po podmiennečnom prepustení mohol dopustiť ďalšej protiprávnej činnosti.

Odsúdený má právo žiadať o podmiennečné prepustenie, avšak na podmiennečné prepustenie nemá nárok. Podmiennečné prepustenie predstavuje výnimočnú výhodu pre odsúdeného, ktorý za splnenia podmienok zvyšok trestu nemusí vykonať v ústave. Podmiennečné prepustenie nie je pravidlom. Odsúdený musí spĺňať všetky tri vyššie uvedené podmienky na to, aby súd rozhodol v jeho prospech a podmiennečne ho prepustil z výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené, i napriek tomu, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti z výmery trestu) a sčasti aj materiálnu podmienku (plnenie povinností a správanie vo výkone trestu) pre podmiennečné prepustenie, k naplneniu tretej podmienky u odsúdeného nedošlo, keďže s prihliadnutím na jeho predchádzajúcu kriminálnu minulosť nie je možné očakávať, že po podmiennečnom prepustení povedie riadny život.

Súd považuje vykonanie trestu odňatia slobody odsúdeným v celej jeho výmere za odôvodnené z hľadiska dosiahnutia účelu trestu, a preto návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní od vyhlásenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Sťažnosť má odkladný účinok.